

A FORMACIÓN PROFESIONAL: UNHA VISIÓN EMPRESARIAL

Rafael Sánchez Sostre
Confederación de Empresarios de Galicia

Os continuos e vertixinosos cambios económicos, tecnolóxicos e organizativos das empresas, motivados pola globalización e liberalización das economías, determinan que a formación permanente ó longo de toda a vida sexa un instrumento fundamental na loita contra o desemprego.

Xa nada garante un traballo nun sector ou nunha empresa para toda a vida. As cifras demostran que un de cada oito empregados non traballaba no mesmo sector no ano anterior, mentres que un de cada seis cambiou de empresa. A rotación no traballo é significativamente máis alta nos sectores de menor cualificación que nos que empregan traballadores máis cualificados, e as persoas con niveis educativos inferiores teñen máis posibilidades de perde-lo seu traballo.

Nun marco de converxencia como no que nos atopamos, a cualificación dos traballadores convértese nunha variable estratéxica pois, por unha banda influirá nos incrementos de produtividade das empresas e, por outra, a mobilidade e a flexibilidade da poboación activa son cada vez máis importantes para o emprego.

Isto quere dicir que a flexibilidade dunha empresa dependerá da flexibilidade e adaptación da súa estrutura productiva, o que inclúe a capacidade de adaptación ós cambios dos seus traballadores.

Para as empresas, a formación dos traballadores constituirá pois unha variable máis dos seus factores de competitividade.

A formación permanente e unha adaptación rápida ós cambios tecnolóxicos permitirán que a empresa poida adaptarse ós procesos de cambio e, pola súa vez, farán que sexa máis difícil para os seus traballadores chegar á situación de desemprego.

O que demanda a Confederación de Empresarios de Galicia é un avance nas liñas seguintes:

- Que os procesos de formación doten o mercado de traballo dos profesionais que demanda o medio productivo nas mesmas condicións de cualificación ca outros profesionais dos países do noso contorno.

- Que estes profesionais teñan xa, dentro das súas cualificacións, unha experiencia laboral que o propio sistema educativo se encargue de fornecer. É dicir, que as empresas non asuman todo o custo de formación dos novos profesionais, senón que se establezan corredores entre o mundo educativo e o empresarial para favorecer as prácticas, tanto en Formación Profesional como en formación ocupacional.

Nesta liña de argumentación, a Confederación de Empresarios de Galicia apoia a colaboración coas empresas como organizacións cualificadoras, xeneralizando nelas as prácticas de carácter non laboral para os alumnos de Formación Profesional ocupacional e regrada.

A organización empresarial ofrece a colaboración das empresas para que os alumnos do sistema educativo, especialmente aqueles que cursan ensinanzas de Formación Profesional, poidan desenvolver estancias nelas como parte integrante dos seus estudos.

- Que o sistema educativo sexa áxil á hora de establecer novas titulacións e accións formativas que faciliten a formación en novas tecnoloxías, para dota-las empresas, no prazo máis breve de tempo, dos novos profesionais que precisan.

Estas demandas só se poden acadar mediante unha colaboración estreita entre o mundo educativo e a organización empresarial. Cómpre establecer estruturas de apoio á orientación dos alumnos e observar e adaptar de forma anticipada a oferta á demanda existente.

Hai que reforza-la relación entre empresa e formación, mellorando as vías de acceso ó primeiro emprego coas novas regulacións do contrato para a formación e o contrato en prácticas.

- Apoiámo-la potenciación da Formación Profesional como instrumento eficaz na loita contra o desemprego; neste sentido é necesaria unha planificación das accións de formación ocupacional adaptada á demanda, que facilite un transvasamento o máis rápido posible das persoas en situación de desemprego á ocupación laboral.

Os indicadores dinnos que algo falla no noso sistema cando, segundo os últimos datos proporcionados por Eurostat, se demostra que o risco de desemprego (atopar e conservar un traballo) é moito menor entre aqueles que cursaron Formación Profesional ca entre os que só fixeron a escolaridade obrigatoria —con excepción de España, Portugal e Grecia—. É dicir, na maioría dos países do noso ámbito europeo é máis difícil, tendo Formación Profesional, perde-lo traballo. En 1995, un 5,2 % de persoas coa escolaridade obrigatoria perdeu o seu traballo, fronte ó 3,1 % dos que recibiran algún tipo de Formación Profesional. Como se dixo antes, esta relación invértese nos casos de España, Portugal e Grecia.

Para solucionar este problema, o sistema de orientación profesional, tanto na súa vertente escolar coma na ocupacional, adquire unha importancia estratéxica de singular relevancia. Debe dotado da necesaria operatividade que lle permita constituírse en nexo obrigado

de dous elementos básicos para a inserción: a Formación Profesional e o sistema de contratación.

É imprescindible desenvolver un sistema integrado de información e orientación profesional en colaboración cos propios servicios educativos e destinado especialmente ás PEMES.

De forma complementaria co anterior, debe realizarse unha tarefa de clasificación e cualificación dos demandantes de emprego que contribúa a unha racionalización e optimización dos recursos formativos dispoñibles.

Así mesmo, hai que destaca-la importancia de consolidar un auténtico

O sector da moda, debido ás necesidades de manufactura, ofrece amplas perspectivas de emprego

sistema de Formación Profesional, coordinando a Formación Profesional Regrada no ámbito educativo, a ocupacional para traballadores desempregados e a continua¹ para traballadores ocupados, todo isto orientado cara á mellora da calidade e competitividade das nosas empresas².

Potencia-la idea da formación permanente ó longo de toda a vida require o establecemento de corredores axeitados e das validacións correspondentes ós ditos subsistemas formativos, ata chegar incluso á certificación da formación no centro de traballo.

En relación con todas estas formulacións, hai que salienta-la importancia que adquire a política de Formación Profesional, respecto á cal existe un amplo consenso entre as organizacións sindicais e os empresarios, plasmado no segundo Programa Nacional de Formación Profesional, que pasa a se converter nun elemento estratéxico de primeira magnitude.

Neste sentido, o segundo programa incorpora como elementos prioritarios:

- A programación da oferta formativa dirixida ós colectivos considerados no Cume de Luxemburgo.
- A política de inserción apoiada na colaboración empresa-escola.
- Finalmente, a calidade da formación, baseada na precisa definición das competencias profesionais requiridas polo mercado de traballo e nun sistema de información e orientación profesional que facilite a coordinación de esforzos entre os centros formativos e os servicios de emprego.

É na liña de traballo do segundo Programa na que se debe afondar, coordinando a Formación Profesional regrada e a formación ocupacional, e aproveitando a experiencia do Acordo Nacional de Formación Continua. Estreitando a colaboración entre a empresa e a escola poderemos dota-las nosas empresas dos profesionais que precisan e reduci-lo problema do desemprego no noso país. Este segue a se-lo noso principal obxectivo.

1 O primeiro Acordo de Formación Continua puxo de manifesto a contribución decisiva da formación continua ós procesos de cambio económico, tecnolóxico e social, e á mellora da cualificación dos traballadores. A renovación do Acordo, coas oportunas modificacións, enfócase desde unha visión ampla da formación continua da poboación ocupada como factor de integración e cohesión social e como instrumento que reforza a competitividade das empresas orientándose, fundamentalmente, a potencia-la calidade das accións formativas. Hai que sinalar que en 1997 se presentaron 1567 accións formativas na nosa Comunidade Autónoma.

2 É a liña que segue o *Libro Branco da Formación da U.E.*